

Масик-Бєсова М. З.

<https://orcid.org/0000-0001-6935-6695>

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

СКЛАДОВІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ОРІЄНТИРИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Стаття присвячена дослідженню складових сталого розвитку як орієнтири трансформації державного управління. Загальновідомо, що сучасні кризові явища, які охоплюють соціальну, економічну та екологічну сферу, роблять трансформацію моделі суспільного розвитку неминучою та безальтернативною. Ключова суперечність полягає у невідповідності динамічного економічного зростання з потребою у жорсткому контролі за споживанням невідновного природного потенціалу. Вирішити дану суперечність можливо шляхом переходу до сталого розвитку, що інтегрує в собі рівномірність соціальну, економічну та екологічну сферу суспільного розвитку.

Встановлено, що складові сталого розвитку (економічна, соціальна та екологічна) слід розглядати не тільки в якості цілей, але й як методологічну основу новітньої моделі публічного врядування, яка має здатність забезпечити довготривалу життєздатність та конкурентоспроможність країни у несталому глобальному середовищі. Визначено вплив кожної окремої складової сталого розвитку на трансформації державного управління. Наведено проблеми, загрози та перспективи сталого розвитку економіки.

З'ясовано, що складові сталого розвитку виступають стратегічними орієнтирами для реформування публічної влади. Економічна складова спрямована на переорієнтування управління на стимулювання ресурсоефективності; соціальна складова здатна забезпечити впровадження моделі багаторівневого партнерства та громадської участі у прийнятті рішень; екологічна складова покликана впровадити культуру запобіжного ризик-менеджменту в державну політику. При цьому головна особливість трансформації державного управління криється у подоланні фрагментарності галузевого управління. Сталий розвиток потребує інтегрованого врядування, де екологічні та соціальні показники стають еквівалентними економічними критеріями в процесі прийнятті будь-яких державних рішень. В контексті післявоєнного відновлення нашої держави парадигма сталого розвитку повинна лежати в основі механізму відбудови. Це дасть можливість не тільки відновити інфраструктуру, але й забезпечити радикальну трансформацію системи врядування відповідно до європейських вимог, де стійкість та інклюзивність вважаються гарантією національної безпеки.

Ключові слова: сталий розвиток, концепція сталого розвитку, складові, економічна складова, соціальна складова, екологічна складова.

Постановка проблеми. На тлі посилення глобальних загроз, дестабілізації стану сировинних ринків та зростання суспільної нерівності, звичні моделі державного управління, які ґрунтуються на короткострокових економічних індикаторах, досягають межі своєї функціональної ефективності. На даний час сталий розвиток виступає комплексною управлінською парадигмою, що потребує всебічних змін інститутів публічної влади. При цьому спостерігаються певні проблеми, пов'язані з інституційною невідповідністю (сучасна система державного управління зостається лінійною та галузевою. Це певним чином перешкоджає реалізації тривимірної моделі сталого розвитку,

де економічні, соціальні та екологічні рішення повинні об'єднуватися єдиним управлінським циклом), цілепокладанням (у державному управлінні існує суперечність між стратегічними орієнтирами сталості та політичними циклами. Брак механізмів, які визначали б сталий розвиток неодмінним орієнтиром всупереч змінам політичних еліт, зостається критичним викликом), недостатність інструментів трансформації (незважаючи на декларативне сприяння Цілей сталого розвитку ООН, сфера державного управління відчуває дефіцит чітких механізмів їх імплементації), а також адаптацією до кризових та воєнних умов (особливо гостро дана проблема постає в кон-

тексті подальшого післявоєнного відновлення, де сталий розвиток повинен бути опорним критерієм відновлення спроможної держави відповідно до європейських стандартів). Таким чином, на сьогоднішній день існує гостра необхідність у визначенні можливостей складових сталого розвитку (економічної, соціальної та екологічної) змінювати структуру, функції та методи державного управління задля забезпечення довгострокової суспільної життєздатності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дана проблематика висвітлювалася такими ученими як Р. Білоскурський, В. Головка, О. Гордєєв, А. Демченко, Л. Зайцева, І. Котов, Н. Лагодієнко, О. Ніколюк, Т. Олійник, Я. Піцур, В. Почапський, О. Черченко та іншими. Однак, незважаючи на значну кількість наукових напрацювань, досі зостається недостатньо дослідженим питання комплексного впливу всіх трьох складових (економічної, соціальної та екологічної) на зміни в сфері державного управління, особливо в контексті подолання наслідків глобальних кризових явищ та воєнних конфліктів.

Постановка завдання. Мета статті – дослідження складових сталого розвитку в якості орієнтирів трансформації державного управління.

Виклад основного матеріалу. Для сучасного етапу суспільного розвитку характерні динамічні зміни в усіх сферах людської життєдіяльності. Подібного роду зміни є взаємопов'язаними та динамічно розвиваються, а їх результати неодноразово носять непередбачуваний характер. Значна частина таких змін становить суттєву загрозу для стабільного та перспективного цивілізаційного розвитку. Сталий розвиток виступає найбільш актуальнішим напрямком розвитку нинішнього світу. На сьогоднішній день концепцію сталого розвитку визнають усі держави-члени ООН, як найважливішого пріоритету людства, перехід до якого повинен здійснюватися не тільки на національному, але й на глобальному рівнях.

Більше двадцяти років досвіду впровадження даної концепції в практику державотворення країн світу довели, що сама концепція потребує вдосконалення та деталізації цілей сталого розвитку, виходячи з реалій сьогодення та перспектив подальшого розвитку. Необхідно підкреслити важливість саме інституційного забезпечення сталого розвитку, оскільки це є комплексним питанням, що передбачає гармонійний розвиток економічної, екологічної та соціальної складових, а також узгодження інтересів нинішнього та майбутнього поколінь. Відтак розробка та впровадження політики

сталого розвитку потребує горизонтальної та вертикальної координації, а також повноцінного залучення до прийняття рішень зацікавлених сторін. Проблема розвитку була і залишається світовою. Отже, і сталий розвиток не може не фігурувати в порядку денному практично всіх країн – розвинених і тих, що розвиваються. Можна сказати, що сталий розвиток – це інтернаціональна, загальносвітова ідея. Вона має справді міжнародний, національний, регіональний і локальний аспекти. Крім того, вона передбачає участь в її реалізації різних учасників – урядів, бізнесу та громадянського суспільства. Сталий розвиток – це не просто ідея, не демонстрування намірів. Це реальна, практична і керована справа з конкретними ініціаторами і програмами, включаючи національні плани, стратегії, програми дій [1].

Сталий розвиток – це керований розвиток. Основою його керованості є системний підхід і сучасні інформаційні технології, які дозволяють швидко моделювати різні варіанти напрямків розвитку, з високою точністю прогнозувати їх результати та вибрати найбільш оптимальний. Проте забезпечення справжньої сталості позитивних суспільних тенденцій, стійкості економічного зростання та розвитку неможливо без досягнення суспільного консенсусу довкола основоположних складових організаційно-економічного механізму, що забезпечуватиме легітимність і дієвість державної політики. Такий консенсус можливо сформулювати лише в разі практичного народження потенціалу, передусім економічного, на рівні територіальних громад, становлення останніх як дієздатних суб'єктів реалізації політики соціально-економічного розвитку, інструментів максимально ефективного використання потенціалів територій, з яких, власне, і складається національний потенціал розвитку [2].

Загальновідомо, що сталий розвиток охоплює цілі високої якості життєдіяльності, достатку, рівності та екологічної відповідальності заради збереження планети та природного багатства. Такі соціальні, економічні та екологічні цілі носять взаємозалежний та взаємопідтримуючий характер. Отже, концепція сталого розвитку ґрунтується на єдності економічного, соціального та екологічного підходів, які віддзеркалюють їх особливе значення та існування між ними взаємозв'язків. Розглянемо їх детальніше:

1. Економічний підхід в концепції сталого розвитку ґрунтується, на постулатах неокласичної теорії, зокрема, на припущенні Дж. Хікса, згідно з яким можливості суспільства з виробництва

доходу обмежені умовою збереження сукупного капіталу, необхідного для виробництва цього доходу [3]. Зазначене означає необхідність раціонального використання обмежених ресурсів, що є в розпорядженні суспільства, і застосування природозберігаючих способів виробництва і технологій. Однак умова збереження сукупного капіталу не означає незмінності його структури, оскільки має місце факт взаємозамінності видів капіталу. У зв'язку з цим в рамках концепції сталого розвитку розглядаються два види стійкості - слабка, заснована на гіпотезі про зростання в часі загальної кількості виробленого та природного капіталів, і сильна, що припускає зростання головним чином, природного капіталу. Обидва типи розвитку є допустимими. Слід розуміти, що модель розвитку, заснована на слабкій стійкості, є більш гнучкою і надає більше можливостей для економічного зростання, однак її зворотний бік – підвищений ризик конфліктів між інтересами економічного розвитку, з одного боку, і забезпеченням соціального благополуччя та екологічної безпеки, з іншого [4]. Отже, економічна складова передбачає ефективне виробництво на основі сучасних високих ресурсозберігаючих технологій відповідно до реальних потреб суспільства [5].

2. Соціальна компонента сталого розвитку має в своєму фокусі, неекономічні інтереси індивіда. Вона охоплює весь спектр прав людини, як індивідуальних, так і колективних, включаючи питання корпоративного управління, а також більш широке коло проблем підтримки стабільності соціальних і культурних систем, примноження гуманітарних цінностей сучасного суспільства. Згідно базової ідеї сталого розвитку, соціальна стійкість виходить із принципу «міжпоколінської справедливості» - визнання того, що майбутні покоління повинні мати, як мінімум, рівний з нинішнім поколінням доступ до соціальних ресурсів. Крім того, вважається, що всередині нинішнього покоління також повинен бути забезпечений рівний доступ до соціальних ресурсів. Тому важливим аспектом соціальної стабільності є справедливий розподіл благ [6].

Основними напрямками діяльності держави в соціальній сфері, пов'язаними з переходом України до сталого розвитку, є: збереження здоров'я людини; сприяння покращанню демографічної ситуації; надання соціальних гарантій людям, які потребують захищеності; досягнення нормативів якості життя, що відповідають прийнятним у розвинутих країнах, та орієнтирів сучасного рівня раціонального споживання для всіх верств населення; гуманізація суспільних від-

носин шляхом реформування систем управління, освіти, науки, культури та охорони здоров'я [7]. Відтак, соціальна складова – це утвердження правових і демократичних основ, модернізація потреб та споживання, розвиток творчого потенціалу людини, збереження різноманіття та взаємного співіснування соціальних і культурних 85 систем. Вона позитивно впливає як на економічну, так й екологічну сфери через нарощення людського й соціального капіталу, духовно-культурного потенціалу розвитку людини і суспільства, піднесення соціальної сфери, гармонізацію суспільних відносин [8].

3. Екологічна складова спочатку виступала основоположною ідеєю концепції сталого розвитку (це цілком справедливо, оскільки природний капітал був і, в доступному для огляду майбутньому буде базисом розвитку цивілізації). Вона покликана забезпечувати цілісність фізичних і біологічних природних систем в процесі їх взаємодії з економічними і соціальними системами. Поняття природних систем в даному випадку має широке трактування і, крім природних комплексів, також включає штучно створену, антропогенне середовище. При цьому основна увага в процесі вивчення таких широких природних систем приділяється не їх можливості зберігатися в деякому «ідеальному» статичному стані, а здібностям цих систем до саморозвитку та адаптації, як реакції на дестабілізуючі дії з боку інших систем [9].

Отже, екологічна складова сталого розвитку передбачає збереження природних та людських ресурсів. Механізми їх залучення й використання залежать від економічних важелів розвитку. Екологічний стан безпосередньо впливає на здоров'я, умови проживання, праці, відпочинку і є умовою гідного існування людини. Наявність земельних, лісових, водних, мінеральних, рекреаційних та інших видів ресурсів є підставою для розвитку економіки [10].

Відтак, стратегічна гармонізація економічної, соціальної та екологічної складових є пріоритетним міждисциплінарним завданням, що вимагає вирішення суттєвих інституційних та ресурсних проблем. Трансформація цих сфер має базуватися на сучасних принципах інноваційності, оновлення інституційних та духовно-етичних факторів. Так, забезпечити скорочення споживання природного потенціалу та їх відновлення можна тільки за допомогою техніко-технологічних інновацій. В результаті порушення рівноваги між вище наведеними складовими з'являється загроза збитку для майбутньої життєдіяльності людини, суспільству

і довіклі загалом. Нехтування складовими сталого розвитку дуже небезпечно та може породити в державі не виправні наслідки.

Трансформація державного управління в контексті сталого розвитку вимагає переоцінки самого змісту управлінського впливу: від «адміністрування процесів» до «управління життєздатністю системи». Розглянемо вплив кожної окремої складової сталого розвитку на трансформації державного управління.

1. Економічна складова сталого розвитку.

Звична модель державного управління визначає самоціллю економічне зростання (ВВП). В парадигмі сталого розвитку економічна складова вважається інструментом, який здатен забезпечити перехід до декарбонізації економічної системи та відтворювальної моделі господарювання. При цьому серед орієнтирів для управління варто виокремити впровадження інструментів «зелених» державних закупівель, екологічного оподаткування та стимулювання інновацій. Таким чином, держава перестає бути ринковим «регулятором», а виступає своєрідним «каталізатором сталих інвестицій», створюючи сприятливі передумови, за яких бізнесу вигідно бути екологічно відповідальним.

2. Соціальна складова сталого розвитку.

Даний елемент неодноразово сприймається пасивною витратною частиною бюджету. Однак в рамках трансформації управління вона виступає стратегічним активом, тобто «соціальним капіталом». При цьому серед орієнтирів для управління варто виокремити забезпечення безперешкодного доступу до отримання публічних послуг, поглиблення цифровізаційних процесів (e-government) з метою подолання перешкод та залучення громадськості до ухвалення ефективних рішень. Таким чином, відбувається перехід від жорсткого ієрархічного підпорядкування в систему горизонтальних мережевих зв'язків та багаторівневого партнерства, де інклюзивність вважається своєрідним запобіжником соціальних конфліктів та основою довіри до органів державної влади.

3. Екологічна складова сталого розвитку.

Даний елемент у системі державному управлінні потребує виходу за межі вузькопрофільної компетенції окремого відомства та стати пріоритетом, що пронизує стратегічне планування кожної галузі. При цьому серед орієнтирів для управління варто виокремити впровадження стратегічної екологічної оцінки для будь-якого державного рішення, а також розробку методологічного інструментарію щодо адаптації територіальних громад до кліматичних змін та техногенних ризиків. Таким

чином, відбувається перехід до профілактичного управління ризиками. Екологічна безпека виступає невід'ємним елементом національної безпеки, що набуває виняткової актуальності в умовах подальшого відновлення критичної інфраструктури.

У дослідженні «Механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади» О.К. Гордєєв зазначає, що управління сталим територіальною громадою, в умовах соціальних та економічних обмежень, необхідності забезпечення раціонального природокористування потребує, насамперед всього, взаємодії між суб'єктами господарювання, органами публічної влади, громадськістю, територіальною громадою, що зумовлює необхідність забезпечення належного рівня координації, контролю та відповідальності. Подальші перспективи наукових розробок стосовно державного регулювання сталого розвитку територіальних громад полягають у вдосконаленні підходів до реалізації механізмів забезпечення, визначенні принципів, індикаторів і показників оцінювання ефективності запровадження стратегічного партнерства в країні [11].

Не слід відкидати, розкриваючи безпосередньо практичні (онтологічні) аспекти сталого розвитку, його гносеологічну, пізнавальну природу, оскільки від глибини її мислення сприйняття у значній мірі залежить цивілізаційний характер майбутньої поведінки і діяльності основних дійових осіб, які беруть участь у забезпеченні усталеності соціально-економічного розвитку. Саме цивілізаційна детермінанта, яка включає у себе філософську, моральну, релігійну, економічну, екологічну, соціокультурну, освітньо-виховну, етнокультурну, політично-правову та інші складові, зможе забезпечити формування сучасної світоглядної та науково-дослідницької парадигми мислення і втілити її у відповідну наукову систему понять і категорій [12].

Варто зазначити, що існують цілий ряд викликів, які виникають перед нашою державою та ускладнюють умови для досягнення сталого розвитку. Так, економічні, соціальні та екологічні проблеми носять взаємопов'язаний характер та потребують комплексного підходу до їх розв'язання. Однак вирішення даних проблем відкриває нові перспективи для змін в економіці нашої держави. Наведемо проблеми, загрози та перспективи в розрізі трьох складових сталого розвитку у табл. 1.

Тому, з метою забезпечення ефективного управління сталим розвитком на сьогоднішній день необхідно:

Таблиця 1

Проблеми, загрози та перспективи сталого розвитку економіки

Складова	Проблеми	Загрози	Перспективи
Економічна складова	Скорочення ВВП	Висока інфляція	Інтеграція до європейського ринку через виконання Угоди про асоціацію з ЄС
	Руйнування промислових потужностей та інфраструктури	Зростання державного боргу	Модернізація економіки через впровадження інновацій та цифровізації
	Дефіцит бюджету	Відсутність інвестицій через нестабільність та корупцію	Стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу
Соціальна складова	Масова міграція населення	Зростання безробіття	Розвиток людського капіталу через програми повернення мігрантів та реінтеграції
	Погіршення якості життя, зростання соціальної нерівності	Соціальна напруга через збільшення розриву між багатими та бідними	Реформа освіти та охорони здоров'я для підвищення соціальної мобільності
Екологічна складова	Забруднення ґрунтів, водних ресурсів, повітря внаслідок військових дій	Погіршення стану екосистем та зниження біорізноманіття	Екологічна модернізація промисловості та зменшення викидів парникових газів
	Зниження продуктивності сільського господарства через кліматичні зміни	Екстремальні погодні явища, які загрожують сільському господарству (посухи, зливи)	Залучення міжнародної підтримки для реалізації екологічних проектів

Джерело: [13]

- дотримуватися, щоб усі без винятку прийняті управлінські рішення мали на меті покращення життєдіяльності громадян;
- користуватися методами стратегічного планування із врахуванням місцевих особливостей розвитку;
- активізувати розвиток територіальних громад на засадах інноваційності та державно-приватного партнерства;
- забезпечувати участь громадськості до процесу ухвалення рішень в сфері управління сталим розвитком [14].

Отже, впровадження тривимірної моделі сталого розвитку зумовлює еволюцію функцій держави: від пасивного нагляду вона стає стратегічним модератором суспільних процесів. Це потребує переходу від галузевого управління до інтегрованого врядування, де будь-яке державне рішення підлягає трикритеріальній верифікації (економічній, екологічній та соціальній). Економічне зростання вважається не кінцевим результатом, а функціональним засобом збереження екологічного балансу та гарантування соціальної справедливості. Це вносить зміни у систему індикаторів ефективності державних службовців та інституцій. Так, вимірювання ефективності політики відбувається на основі не тільки темпів зростання валового внутрішнього продукту, але й рівня інклюзивності публічних сервісів та станом природного потенціалу.

Орієнтація на збереження екологічного балансу примушує систему державного управління здійснювати прискорений перехід від «реагування на кризові явища» до запобіжного управління ризиками. Це набуває особливої актуальності в умовах глобальної нестабільності та потреби у післявоєнному відновленні, де сталість вважається головним запобіжником майбутніх техногенних та соціальних катастроф.

При цьому варто зазначити, що новітня трансформація державного управління потребує також і широкомасштабного впровадження цифрових інструментів, що сприяють інтеграції розрізненої інформації про економіку, екологію та суспільство у єдину систему моніторингу. Це дозволяє забезпечити відкритість управління та створює реальні механізми для суспільної інклюзії – залучення громадськості до сталого розвитку.

Відтак, складові сталого розвитку слід розглядати не тільки в якості цілей, але й як методологічну основу новітньої моделі публічного врядування, яка має здатність забезпечити довготривалу життєздатність та конкурентоспроможність країни у несталому глобальному середовищі.

Висновки. Таким чином, в результаті проведеного дослідження складових сталого розвитку як орієнтирів трансформації державного управління можна зробити наступні висновки. Передусім варто відмітити, що в науковому дискурсі концепція сталого розвитку трансформувалася

в універсальну парадигму сучасного менеджменту та державної політики. На сьогоднішній день вона вважається інтегрованим комплексом, який включає в себе економічний, соціальний та екологічний підхід, що сукупно утворюють єдину модель довгострокової життєздатності суспільства.

Складові сталого розвитку виступають стратегічними орієнтирами для реформування публічної влади. Економічна складова спрямована на переорієнтовання управління на стимулювання ресурсоефективності; соціальна складова здатна забезпечити впровадження моделі багаторівневого партнерства та громадської участі у прийнятті рішень; екологічна складова покликана впровадити культуру запобіжного ризик-менеджменту в дер-

жавну політику. При цьому головна особливість трансформації державного управління криється у подоланні фрагментарності галузевого управління. Сталий розвиток потребує інтегрованого врядування, де екологічні та соціальні показники стають еквівалентними економічними критеріями в процесі прийнятті будь-яких державних рішень.

В контексті післявоєнного відновлення нашої держави парадигма сталого розвитку повинна лежати в основі механізму відбудови. Це дасть можливість не тільки відновити інфраструктуру, але й забезпечити радикальну трансформацію системи врядування відповідно до європейських вимог, де стійкість та інклюзивність вважаються гарантією національної безпеки.

Список літератури:

1. Почапський В.Р. Впровадження політики сталого розвитку в публічному управлінні: матеріали ІХ Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України: пошук молодих» (23 квітня 2020 року, Вінниця). Вінниця, 2020. С. 98-105.
2. Котов І.В. Теоретичні основи управління сталим розвитком територіальних громад. *Право та державне управління*. 2023. № 3. С. 83-88. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.3.12>.
3. Hicks J.R. Value and Capital An Inquiry into some Fundamental Principles of Economic Theory. Second Edition. *Oxford University Press*. 1975.
4. Зайцева Л.О. Складові концепції сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.11.55>.
5. Олійник Т.Г. Основні складові сталого розвитку. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7216/1/zbirnyk_tez_20-22_05_20-18.pdf
6. Зайцева Л.О. Складові концепції сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.11.55>.
7. Головка В.О. Світовий досвід використання інструментів сталого розвитку для структурної перебудови національної економіки. *Наукові праці НДФІ*. 2020. № 1 (90). С. 88-100. DOI: <https://doi.org/10.33763/npndfi2020.01.088>
8. Олійник Т.Г. Основні складові сталого розвитку. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7216/1/zbirnyk_tez_20-22_05_20-18.pdf
9. Зайцева Л.О. Складові концепції сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.11.55>.
10. Олійник Т.Г. Основні складові сталого розвитку. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7216/1/zbirnyk_tez_20-22_05_20-18.pdf
11. Гордєєв О. К. Механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади : дис. канд. наук з держ. упр. : 25.00.04. Одес. регіон. ін-т держ. упр. Одеса, 2014. 200 с.
12. Піщур Я.С., Черченко О.Л., Білоскурський Р.Р. Сталий соціально-економічний розвиток: еволюція поглядів та теоретичний аналіз. *Економічний вісник*. 2017. № 1. С. 28-35.
13. Ніколюк О.В., Лагодієнко Н.В., Демченко А.М. Сталий розвиток національної економіки України: виклики, ризики та перспективи. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 3-4. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14876590>.
14. Котов І.В. Теоретичні основи управління сталим розвитком територіальних громад. *Право та державне управління*. 2023. № 3. С. 83-88. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.3.12>.

Masyk-Biesova M. Z. COMPONENTS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS GUIDELINES FOR THE TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION

The article is devoted to the study of the components of sustainable development as guidelines for the transformation of public administration. It is well known that modern crisis phenomena, which cover the social, economic and environmental spheres, make the transformation of the model of social development inevitable

and without alternative. The key contradiction lies in the inconsistency of dynamic economic growth with the need for strict control over the consumption of non-renewable natural potential. This contradiction can be resolved by transitioning to sustainable development, which integrates the social, economic and environmental spheres of social development in a balanced manner.

It has been established that the components of sustainable development (economic, social and environmental) should be considered not only as goals, but also as a methodological basis for a new model of public governance, which has the ability to ensure the long-term viability and competitiveness of the country in an unstable global environment. The impact of each individual component of sustainable development on the transformation of public administration is determined. Problems, threats and prospects for sustainable economic development are presented.

It is found that the components of sustainable development act as strategic guidelines for reforming public authorities. The economic component is aimed at reorienting management to stimulate resource efficiency; the social component is able to ensure the implementation of a model of multi-level partnership and public participation in decision-making; the environmental component is designed to introduce a culture of preventive risk management into public policy. At the same time, the main feature of the transformation of public administration lies in overcoming the fragmentation of sectoral management. Sustainable development requires integrated governance, where environmental and social indicators become equivalent economic criteria in the process of making any public decisions. In the context of the post-war restoration of our state, the sustainable development paradigm should underlie the reconstruction mechanism. This will make it possible not only to restore the infrastructure, but also to ensure a radical transformation of the governance system in accordance with European requirements, where sustainability and inclusiveness are considered a guarantee of national security.

Keywords: *sustainable development, concept of sustainable development, components, economic component, social component, environmental component.*

Дата першого надходження статті до видання: 17.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 03.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.10.2026